

Scenariusz z wykorzystaniem międzykulturowego portfolio

Szkoła

Zajęcia adresowane są do dzieci i młodzieży z doświadczeniem migracji różnych narodowości, których znajomość języka polskiego sytuuje się na poziomie A1/A2 i które uczą się w klasach 4–8 szkół podstawowych. Zajęcia realizowane na podstawie tego scenariusza skierowane są do uczniów uczestniczących w dodatkowych zajęciach grupowych (zalecana wielkość grupy: do 10 osób) lub zajęciach indywidualnych z języka polskiego odbywających się w szkołach po obligatoryjnych lekcjach. Na realizację zajęć zaplanowano 90 minut. Podczas zajęć założono wykorzystanie indywidualnej, grupowej i zbiorowej formy pracy oraz metodę zajęć praktycznych, metodę podającą oraz metodę międzykulturowego portfolio.

Kategoria tematyczna: polska szkoła (relacje z rówieśnikami i dorosłymi, przybory szkolne, wyposażenie klasy, nazwy przedmiotów szkolnych, oceny, plan lekcji, prawa i obowiązki ucznia).

Cele zajęć

1. Rozwijanie kompetencji leksykalnej (relacje z rówieśnikami i dorosłymi, przybory szkolne, wyposażenie klasy, nazwy przedmiotów szkolnych, oceny, plan lekcji, prawa i obowiązki ucznia).
2. Doskonalenie sprawności pisania (opis kolegi/koleżanki).
3. Rozwijanie umiejętności wypowiadania się (na temat wyglądu sali lekcyjnej).
4. Nabywanie wiedzy na temat polskiej szkoły oraz specyfiki szkół w krajach pochodzenia uczestników zajęć.
5. Kształtowanie umiejętności wystąpień publicznych, autoprezentacji.
6. Kształtowanie umiejętności pracy zespołowej.

Materiały

1. Załącznik 1. Karta pracy
2. Załącznik 2. Instrukcja do gry wraz z zadaniami

Wskazówki metodyczne

Gra wymaga wcześniejszego przygotowania poprzez rozmieszczenie w różnych miejscach szkoły kartek z zadaniami i wskazówkami (gdzie znajduje się treść kolejnego zadania). Wcześniej należy przygotować koperty, w których zostaną umieszczone zadania dla poszczególnych grup (zob. Załącznik 2).

Proponowany przebieg zajęć

Wprowadzenie do zajęć

1. Zajęcia rozpocznij od rozmowy z uczniami na temat roli szkoły w ich życiu. Zaakcentuj rolę szkoły jako miejsca, w którym zdobywa się wiedzę i nawiązuje przyjacielskie relacje. Zwróć uwagę na to, że w szkole uczniowie spędzają bardzo dużo czasu – można więc ją traktować jak swoisty „drugi dom”.
2. Zapytaj uczniów, czy znają nazwy wszystkich pomieszczeń w szkole? Zaproponuj wykonanie zadań: Karta pracy (Załącznik 1).

Zajęcia właściwe

1. „Przenieś zajęcia” na szkolny korytarz i zaproś uczniów do zabawy w szkolne podchody. Podziel uczniów na grupy. Poproś, aby w każdej z nich wybrano kapitana. Przekaż kapitanom grup koperty (Załącznik 2). Omów z uczniami zasady zabawy w szkolne podchody. Wyjaśnij, że każda z grup będzie musiała wykonać po kolei zadania ukryte w różnych miejscach w szkole. Na początku, na podstawie wskazówek znajdujących się w kopercie, grupa musi to miejsce odnaleźć. Po wykonaniu pierwszego zadania grupa może przejść do kolejnego. Wygrywa ta grupa, która najszybciej prawidłowo rozwiąże

wszystkie zadania. Nad poprawnością wykonywanych zadań czuwa kapitan grupy, który w razie potrzeby może kontaktować się z nauczycielem.

2. Po wykonaniu wszystkich zadań poproś poszczególne grupy o zaprezentowanie wyników pracy zespołowej.
3. Zaproponuj uczniom dyskusję na następujący temat: „Czy polska szkoła różni się od szkoły z kraju twojego pochodzenia? Jakie widzisz podobieństwa, a jakie różnice?”

Zakończenie

1. Poproś uczniów o dokończenie następującego zdania: Na dzisiejszych zajęciach podobało mi się... / nie podobało mi się...
2. Zaproponuj uczestnikom zajęć wykonanie pracy do **międzykulturowego portfolio**. Będzie to kolaż (wyklejanie z gazet, ulotek itp.) przedstawiający salę lekcyjną, w której się uczą. Następnie uczniowie opisują salę, wykorzystując słownictwo poznane na zajęciach.
3. Poproś uczniów o dokonanie samooceny. Zapytaj ich: „Jak oceniasz wiedzę i umiejętności nabyte podczas dzisiejszych zajęć?”. Zaproponuj, aby uczniowie dokonali samooceny za pomocą karty samooceny częściowej, która znajduje się w ich międzykulturowym portfolio.

Wskazówki metodyczne

Przykładowy arkusz samooceny częściowej, który może zostać zastosowany w toku zajęć międzykulturowych z języka polskiego jako obcego z wykorzystaniem metody międzykulturowego portfolio znajduje się w kolejnym materiale z tego modułu: *Studium interwencji. Metoda międzykulturowego portfolio* oraz w książce: Młynarczuk-Sokołowska, A., Szostak-Król, K. (2016). *Zrozumieć Innego. Międzykulturowa kompetencja komunikacyjna w procesie uczenia się języka polskiego jako obcego*. Białystok: Fundacja Dialog.

Załączniki

Załącznik 1. Karta pracy

Zadanie 1

Rozszyfruj ukryte wyrazy. Wykreśl litery: ę, ą, ż, ć, ś, ź, ń. Zapisz prawidłowe rozwiązania.

szęęañtniśca – szatnia

pożćkąój nąauczćsyęcińćeląęski – .

ścsaaęła gińćmąęastćńyczćna –

ćzsąkęleępcńik –

śczętęącołćówńćżka –

bićńbąęlicśotąęka –

Zadanie 2

Uzupełnij zdania wyrazami w nawiasach w odpowiedniej formie.

To jest klasa – sala lekcyjna klasy 4b. Znajduje się ona na pierwszym (piętro). Na środku sali stoją (stolik) i (krzesło). Obok okna znajduje się (biurko) nauczycielki. Leży na nim dużo (książka). Na ścianie wisi biała (tablica). Nad tablicą wisi (godło) Polski – biały orzeł w koronie na czerwonym tle. Na końcu sali stoją (szafka) na nasze (podręcznik). Po prawej stronie wisi (półka) na nasze prace z plasteliny lub papieru. Bardzo mi się podoba moja (klasa).

4. Wypisz z planu lekcji klasy 6a nazwy przedmiotów, które odbywają się w poszczególne dni tygodnia.

	Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek
1.	język polski		matematyka		
2.	język polski	historia	przyroda		przyroda

3.	przyroda	informatyka	wychowanie fizyczne	język angielski	wychowanie fizyczne
4.	matematyka	matematyka	wychowanie fizyczne	język polski	wychowanie fizyczne
5.	technika	język angielski	język polski	plastyka	matematyka
6.	muzyka	język angielski			

a) poniedziałek -

.....

b) czwartek.....

.....

c) Jak myślisz, dlaczego w planie lekcji nie uwzględniono soboty i niedzieli?

.....

Załącznik 2. Instrukcja do gry wraz z zadaniami

Przed Wami trudne zadanie! W ciągu 30 minut musicie wykonać 5 zadań. Dokładnie przeczytajcie kolejne kartki (od numeru 1 do 5). Znajdziecie tam informacje, gdzie na terenie szkoły ukryto zadania do wykonania. Po odnalezieniu pierwszego zadania wspólnie je wykonajcie. Do pracy zaangażujcie całą grupę. Następnie szukajcie kolejnego miejsca, w którym znajduje się zadanie. Po wykonaniu 5 zadań wróćcie do klasy z rozwiązaniami. Życzę powodzenia!

Kartka 1

Zadanie 1 ukryte jest tam, gdzie codziennie chodzisz, aby zjeść w szkole obiad.

Zadanie 1 (ukryte w stołówce). W tabeli poniżej znajdź i wypisz 10 nazw przyborów szkolnych. Szukaj liter ułożonych w pionie lub poziomie, które składających się na nazwy przyborów szkolnych.

b	l	i	n	i	j	k	a	o	r
i	l	u	m	p	m	r	n	ł	k
m	n	o	b	j	p	e	o	ó	s
a	t	o	k	k	l	d	t	w	i

r	p	m	a	z	a	k	e	e	ą
d	ł	u	g	o	p	i	s	k	ż
e	o	z	e	s	z	y	t	f	k
k	f	a	r	b	y	k	l	d	a

1. ...
2. ...
3. ...
4. ...
5. ...
6. ...
7. ...
8. ...
9. ...
10. ...

Kartka 2

Zadanie 2 znajdziesz przy sali, gdzie odbywają się zajęcia komputerowe.

Zadanie 2 (ukryte w sali komputerowej). Rozszyfruj nazwy przedmiotów szkolnych.

jzkęy lpoksi – ...

amtemtakya – ...

rzpyrdoa – ...

jzkęy aneislki – ...

ymukza – ...

Kartka 3

Zadanie 3 ukryte jest w miejscu, gdzie w szkole wypożyczysz ciekawą książkę.

Zadanie 3 (ukryte w bibliotece). Wypisz nazwy przyborów szkolnych w kolejności alfabetycznej:

cyrkiel, długopis, ekierka, gumka, kalkulator, kątomierz, kredki, linijka, ołówek, pióro, pędzelek, temperówka, zeszyt, książka, piórn timer, farby, nożyczki

.....

.....

.....

Kartka 4

Zadanie 4 ukryte jest w pobliżu miejsca, gdzie często grasz w piłkę siatkową i ćwiczysz.

Zadanie 4 (ukryte w sali gimnastycznej). Wypisz z podanych na dole nazw te nazwy przyborów szkolnych, w których znalazły się następujące litery:

„ó”

.....

„ż”

.....

„u”

.....

„rz”

.....

cyrkiel, długopis, ekierka, gumka, kalkulator, kątomierz, kredki, linijka, ołówek, pióro, pędzelek, temperówka, zeszyt, książka, piórn timer, farby, nożyczki

Kartka 5

Zadanie 5 znajdziesz w okolicy miejsca, gdzie na przerwie lubią przebywać uczniowie, można tam też kupić coś do jedzenia.

Zadanie 5 (ukryte przy szkolnym sklepiu). Dopisz przymiotniki w rodzaju żeńskim.

Przyjaciół	Przyjaciółka
dobr-y	
sympatyczn-y	
wrażliw-y	
uczynn-y	
mił-y	

Opisz kolegę/koleżankę z klasy (minimum 4 zdania).